
PODATKI**Tylko 12 dni ma trwać
kontrola podatkowa**

Od 31 marca fiskus będzie miał 12 dni na kontrolę podatkową u mikroprzedsiębiorców. Zdaniem urzędników to termin niemożliwy do wykonania, szczególnie gdy kontrola wymagać będzie przeprowadzenia dodatkowych czynności, np. przesłuchania świadków. Dla przedsiębiorców to korzyść, bo zmniejszy się obciążenie kontrolami i zapobiegnie nieuzasadnionemu ich przedłużaniu. Jednocześnie wymusi na urzędnikach zwiększenie efektywności działania. ■

strony 2-3

16-01-2009, Gazeta Prawna

PODATKI

Fachowcy ze skarbówki

**BOGDAN
ŚWIADER**
bogdan.swiader
@infor.pl

16-01-2009, Gazeta Prawna

Każdy powinien swoją pracę wykonywać solidnie i szybko. Dotyczy to również pracowników kontroli podatkowej. Kontroler powinien być fachowcem. Nawet gdy wykryje nieprawidłowości, to sprawność działania jest pozytywnie odbierana przez podatników. Nie marnuje czasu swojego ani przedsiębiorców. Profesjonalizm jest cechą, która znajduje uznanie w oczach innych. Wyśadywanie i nękanie podatników niekończącą się kontrolą utrudnia prowadzenie biznesu. Szybkie jej zakończenie leży w interesie obu stron. Przedsiębiorca nie będzie miał na głowie urzędnika i zajmie się swoją działalnością. Kontroler będzie mógł przeprowadzić następne kontrole. Oczywiście wymaga to zmiany dotychczasowych przyzwyczajzeń. Tylko czy znajdują się tacy fachowcy w szeregach fiskusa? ■

strony 2-3

Nie wystarczy 12 dni

- **NOWE PRAWO** Już od 31 marca kontrola podatkowa u małych podatników będzie trwać 12 dni
- **Urzednicy** twierdzą, że w takim czasie przeprowadzenie kontroli jest niemożliwe
- **Zdaniem ekspertów** takie zmiany wymuszają na urzędnikach zwiększenie efektywności działania

EWA MATYSZEWSKA

ewa.matyszewska@infor.pl

Zgodnie z nowelizacją ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, której część przepisów zacznie obowiązywać 31 marca

2009 r., fiskus będzie miał 12 dni na kontrolę podatkową u mikroprzedsiębiorców. Zdaniem urzędników to termin niemożliwy do dotrzymania, zwłaszcza w przypadku gdy kontrola wymagać będzie przeprowadzenia dodatkowych czynności, np. przesłuchania świadków czy dokonania kontroli krzyżowych.

Według Tomasza Ludwińskiego, przewodniczącego Sekcji Krajowej Pracowników Skarbowych NSZZ Solidarność, ustawodawca, wprowadzając 12-dniowy termin na przeprowadzenie kontroli, założył, że kontrolowany nie będzie utrudniał kontroli i nie wystąpią okoliczności przedłużające czynności kontrolne. Co będzie, gdy zajdzie potrzeba przesłuchania świadków czy przeprowadzenia kontroli krzyżowych?

– Czas kontroli to także czynności w ramach pomocy prawnej czy czas na doręczenie pism procesowych. Samo doręczenie zastępcze trwa... 14 dni – przypomina Tomasz Ludwiński.

Powstaje pytanie, czy zatem kontrola w ciągu 12 dni jest niemożliwa do przeprowadzenia?

– Oczywiście, że nie. Kontrolę można zakończyć nawet w jeden dzień. Ale dotyczy to kontroli nieskomplikowanych i niewymagających przeprowadzenia dodatkowych czynności. W innych przypadkach to termin stanowczo za krótki – stwierdza Tomasz Ludwiński.

Dodaje, że należałoby rozszerzyć katalog czynności, z powodu których można zawieszać postępowanie albo ustalić dłuższe terminy trwania postępowań również dla kontroli fiskalnych.

Zdaniem niezależnych ekspertów zmiana czasu przeprowadzenia kontroli jest jak najbardziej pożądana. Wymusi na

KONTROLA PODATKOWA

WARUNKI ROZPOCZĘCIA KONTROLI

A doręczenie upoważnienia do kontroli

B okazanie legitymacji służbowej

CZAS TRWANIA WSZYSTKICH KONTROLI NIE BĘDZIE MOĞŁ PRZERAZAĆ

12
dni roboczych
u mikroprzedsiębiorców

18
dni roboczych
u małych
przedsiębiorców

24
dni roboczych
u średnich
przedsiębiorców

48
dni roboczych
u pozostałych
przedsiębiorców

*w jednym roku kalendarzowym

ET

urzędnikach zwiększenie efektywności działania.

Większa efektywność

Dla naczelników urzędów skarbowych bilans zmian jest w zasadzie neutralny. Na ten aspekt zwraca uwagę Michał Goj, menedżer w Ernst & Young, który wyjaśnia, że organy te zyskały dodatkowe dni kontroli tam, gdzie mogą być one najbardziej potrzebne – tj. u średnich i dużych przedsiębiorców. Natomiast ograniczenie czasu kontroli dotyczy tych przedsiębiorców, dla których kontrole były w praktyce najbardziej uciążliwe. W przeciwieństwie do dużych podatników często musieli oni ograniczać bieżącą działalność, aby osobiście zadośćuczynić obowiązkom związanym z kontrolą.

Nowe regulacje niewątpliwie wymogą na kontrolujących zwiększenie efektywności działania, a w mniejszych urzędach skarbowych mogą także prowadzić do zmiany organizacji pracy (trudniej będzie np. prowadzić kilka kontroli równocześnie).

– Z drugiej strony, jeśli urzędy dostosują się odpowiednio do zmian w zakresie czasu trwania kontroli, nie powinny odnotować spadku wpływów, a będą miały czas na większą liczbę kontroli ukierunkowanych na wykrywanie konkretnych nadużyć – zauważa Michał Goj.

Możliwość przedłużenia

Rozwiązania, które skracają kontrolę i zmniejszają związane z nimi obciążenia admini-

stracyjne, są oczekiwane przez przedsiębiorców i pozytywnie oceniane przez ekspertów.

Hanna Filipczyk, menedżer w Accreo Taxand, podkreśla, że 12-dniowe maksimum trwania kontroli u mikroprzedsiębiorców to niewiele. Należy pamiętać, że limit ten obowiązuje ogółem w stosunku do wszystkich, poza nielicznymi wyjątkami, kontroli w roku. Z drugiej strony, działalność tej kategorii podatników jest prowadzona na tak niewielką skalę, że nawet parę dni powinno wystarczyć na jej zbadanie.

Poza tym przepisy przewidują także przypadki, w których kontrola może trwać dłużej.

– W szczególności jej okres może ulec przedłużeniu do dwukrotności limitu, jeżeli ujawnione w toku dotychczasowych czynności zanizanie zobowiązania podatkowego sięgnie 10 proc. od zadeklarowanego lub podatnik nie złożył deklaracji – argumentuje Hanna Filipczyk.

Stwierdza też, że jeżeli organ nie zdąży dokonać ustaleń podczas kontroli, przeniesie po prostu część swoich działań na postępowanie podatkowe. W jego toku będzie występował do podatnika o przedstawienie brakujących danych, dokumentów i wyjaśnień.

– Niewykluczone, że stanie się to bardziej kłopotliwe dla obu stron – ostrzega ekspert Accreo Taxand.

Korzyści dla podatników

Z punktu widzenia przedsiębiorcy wskazane zmiany są jak najbardziej pożądanymi. Zdaniem Tomasza Ludwińskiego

12 dni na kontrolę u mikroprzedsiębiorców to niewiele. Z drugiej strony, działalność tej kategorii podatników jest prowadzona na tak małą skalę, że nawet parę dni powinno wystarczyć na jej zbadanie

na kontrolę

tego typu przepisy to mniejsze obciążenie kontrolami, większe możliwości uniknięcia sankcji podatkowych, możliwość przeciągania kontroli protestami, większe możliwości twórczego stosowania prawa podatkowego.

– To bubel prawny, prowadzący wprost do poszerzenia szarej strefy – twierdzi Tomasz Ludwiński.

Według dr. Tomasza Nowaka, eksperta z kancelarii prawnej Grynhoff Woźny Maliński, ustawowe określenie długości trwania kontroli podatkowej jest niewątpliwie korzystne dla podatników. Termin taki działa mobilizująco na kontrolujących, aby szybko przeprowadzić niezbędne czynności. Zapobiega nieuzasadnionemu przedłużaniu kontroli. Brak regulacji prawnej w tym zakresie mógłby powodować, że nawet w przypadku gdy wszelkie czynności zostały już przeprowadzone i nie doprowadziły do stwierdzenia nieprawidłowości, kontrolujący mogliby nadal prowadzić kontrolę, próbując przyłapać podatnika na jakimś błędzie.

– Dla podatnika kontrola jest uciążliwością, ograniczającą swobodę prowadzenia działalności gospodarczej – zaznacza dr Tomasz Nowak.

Jego zdaniem terminy te dostosowane są do rozmiaru działalności. Przykładowo w działalności mikroprzedsiębiorców ewidencja podatkowa ogranicza się zazwyczaj do kilku, kilkunastu dokumentów, w związku z czym 12 dni wystarczy, aby zakończyć kontrolę.

W sytuacjach wyjątkowych ustawa powinna przewidywać możliwość wydłużenia terminów, np. wówczas, gdy ocena prawidłowości rozliczeń podatkowych wymaga skomplikowanych analiz, pomocy prawnej innego urzędu lub innego państwa.

– Przypadki te powinny być jednak wyraźnie i wyczerpująco określone, zaś termin wydłużony powinien mieć charakter wyjątku od zasady – podpowiada nasz rozmówca z kancelarii prawnej Grynhoff Woźny Maliński.

Urzędnik poza firmą

Wszyscy nasi rozmówcy są zgodni: z punktu widzenia podatnika skrócenie maksy-

malnego czasu prowadzenia kontroli, szczególnie w odniesieniu do mikro- i małych przedsiębiorców, jest zmianą bardzo korzystną.

Katarzyna Nowak-Gajda, konsultant podatkowy w TPA Horwath, stwierdza, że każda kontrola wiąże się z pewną dezorganizacją pracy podatnika, która jest szczególnie odczuwalna właśnie przez tę grupę podatników, gdyż podczas kontroli kontrolujący korzystają z reguły z odrębnego pomieszczenia, a do ich obsługi wyznaczana jest osoba, która musi dzielić czas pomiędzy własne obowiązki oraz obsługę kontrolerów.

Zmiana przepisów w tym zakresie spowoduje, że kontrolerzy będą musieli w większym stopniu zadbać o dobrą organizację pracy podczas kontroli, skupiając się raczej na identyfikacji problematycznych zagadnień oraz zbieraniu dowodów.

– Celem wprowadzonych zmian jest ograniczenie obecności kontrolerów w siedzibie podatnika, a nie skrócenie czasu na gruntowne sprawdzenie prawidłowości sposobu prowadzenia działalności gospodarczej przez podatnika – tłumaczy Katarzyna Nowak-Gajda.

Wskazuje też, że część prac związana z badaniem zebranych dokumentów od strony merytorycznej może być wykonana poza siedzibą podatnika (w ramach postępowania podatkowego), a tym samym bez nadmiernego absorbowania jego czasu. Jednak nie w każdym przypadku czas na przeprowadzenie kontroli uległ skróceniu, gdyż w odniesieniu do średnich i dużych przedsiębiorstw ustawodawca wydłużył ten okres odpowiednio o tydzień i prawie dwa tygodnie.

– Trzeba zwrócić uwagę, że nowo wprowadzonych terminów nie stosuje się do kontroli dotyczącej zasadności zwrotu VAT – podsumowuje Katarzyna Nowak-Gajda. ■

Pisaliśmy o tym

■ Jakie są nowe limity czasowe dla przeprowadzania kontroli – GP nr 236/2008

www.gazetaprawna.pl/podatki_2009

5 dni

zostało na dokonanie wyboru formy opodatkowania działalności gospodarczej na 2009 rok

CZYTAJ WIĘCEJ

w dodatkach nowe prawo 2009 dostępnych w wersji elektronicznej na stronach www.gazetaprawna.pl

13 510 zł

limit przychodów, do których stosuje się niższą stawkę ryczałtu w 2009 roku